

til Tiendeafløsningen maa, af Finansministeren udstedes Statsobligationer. Forholdet vil altsaa blive det, at hvis vi tænke os Loven træde i Kraft nu, saa vilde den efter et Aars Forløb medføre en Udgift for Statskassen af Renten af 1 Million Kr., efter 2 Aars Forløb af Renten af 2 Mill. Kr., og den vilde saaledes blive ved at stige, saa at det pekuniære Offer, som Statskassen skulde yde, i en meget lang Aarrække vilde holde sig nede paa et beskedent Minimum, nede paa saadanne Beløb, at Statskassen meget vel uden at forsømme nogen som helst af Statens andre Opgaver kunde magte at udrede dem. Saa vil der ganske vist komme en Tid, da det Beløb, som Statskassen saaledes udreder, bliver ret betydeligt. Men da der vil være en lang Aarrække dertil, har man jo Lov til at overlade den Tid at finde de fornødne Midler til at skaffe dette til Veje, saa meget mere som vi jo se for hvert enkelt Aar, der gaar, at vore Statsindtægter blive ved at vokse og atter at vokse. Hvis man vil sammenligne vore nuværende Statsindtægter med Statsindtægterne for en 30—40 Aar siden, vil man jo se en mægtig Vækst deri. Der er saaledes ikke noget urimeligt eller sangvinsk i at mene, at Statskassen, naar der er gaaet en saa lang Række af Aar, at de Byrder, der ved dette Forslag lægges paa Statskassen, virkelig har noget at betyde, da fuldtvel vil være i Stand til at overkomme denne Byrde.

I denne Forbindelse maa jeg maaske ogsaa bemærke, at Forslagsstillerne ikke have ment, at det var rigtigt i dette Forslag, saaledes som Tilfældet er i den nugældende Tiendelov, at fastsætte nogen bestemt Rente, hvortil disse Statsobligationer skulde udstedes. I den nugældende Tiendelov er det fastsat, at Obligationerne skulde udstedes til $3\frac{1}{2}$ pCt. p. A.; Forslagsstillerne have ment, at det var rigtigst i saa Henseende at give Regeringen fri Hænder, saaledes at den til enhver Tid kunde skaffe Pengene til Veje paa den billigst mulige Maade. Og muligt er det jo ogsaa, at der, hvis Rentefoden atter synker, hvad den jo efter Tidernes Erfaring sikkert vil, derigennem ogsaa vilde kunne i Tidens Løb komme en saadan Lettelse i de Byrder, der blive lagt paa Statskassen, at det i det hele, naar det kommer til Stykket, bliver et ringe Offer, Statskassen kommer til at bringe — om den da overhovedet i hele det lange Løb kommer til at bringe noget Offer.

Dette er altsaa Hovedbestemmelserne i Lovforslaget, og jeg skal nu tillade mig at gennemgaa enkelte af de Paragraffer, som paa andre Punkter, end hvad der med Nødvendighed følger af de to Hovedpunkter, afvige fra den nugældende Lov. I den Henseende skal jeg først gøre opmærksom paa Lovforslagets § 1. Der er foruden de Tiendeafgifter, som efter den nugældende Lov kunne være Genstand for Afløsning, tillige indskudt en Del til Kirke eller Tiende knyttede Afgifter af fast Ejendom, idet det nemlig formenes, at en Del af disse, som findes rundt omkring under forskellige Navne: St. Pederspenge, Ildstedspenge, Lysepenge o. lign. ifølge deres Natur fuldt saa vel som de øvrige Afgifter ere en Byrde, hvortil der altsaa ved denne Lejlighed burde gives Adgang til Afløsning.

I § 5 er der ogsaa en Afvigelse fra den nugældende Lov. § 5 angaar det Tilfælde, at Tienden helt eller i overvejende Grad hviler paa Fæstejord, og her foreskriver den nugældende Lov den samme Regel, hvad enten det er Kirketiende eller anden Tiende, der hviler paa Fæstejorden. Forslagsstillerne have ment, at det kunde være nødvendigt at bibeholde den Hovedregel, der findes i den nugældende Lov, for saa vidt det angaar en Kirketiende, men at man, hvor en af de andre Tiender hviler paa Fæstejorden, meget vel kunde lade Tiendeafløsningen foregaa for de Selvejeres Vedkommende, som svare Tienden, saaledes, at man i det Forhold helt ser bort fra Fæsteforholdet og overlader den til fremtidig Afløsning, naar Fæstejendommen efterhaanden maatte overgaa til Selvejendom.

I § 6 er der ogsaa en lille Afvigelse fra den nugældende Lov. § 6 angaar de Tiender, der ere henlagte til Lønninger af Embeds- og Bestillingsmænd. Med Hensyn hertil er der i den nugældende Lov foreskrevet, at de Beløb, der indkomme ved en saadan Afløsning, skulle forrentes med en Gennemsnitsrente, dog ikke under $3\frac{1}{2}$ pCt. aarlig. Forslagsstillerne have ment det rigtigt at sætte en Gennemsnitsrente, som ikke bliver mindre end 4 pCt. aarlig, idet de have ønsket ikke paa nogen Maade at træde dem, der nu have Tiende til deres Lønning, for nær. Man mener, der kunde være eller blive Tilfælde, i hvilke man vilde træde dem for, hvis man vilde sætte Rentens Minimum til $3\frac{1}{2}$ pCt. Vi have derfor, som sagt, ment at maatte sætte den til ikke under 4 pCt. Og saa har Forslags-